

ДА УЧИМ РУСКИ С „КОНЕЧНО!“

Рецензия¹

Аглия Маврова

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

През учебната 2016-2017 г. в системата на средното училище стартираха новите програми по чужди езици, което наложи необходимостта от създаването на нови учебници. Още тогава на българския книжен пазар се появиха първа и втора част на учебния комплект по руски език „Конечно!“ на издателство „Клет България“ с авторски колектив Татяна Алексиева, Евгения Костова и Виолета Миланова, а през следващата 2018 г. авторите издадоха трета част от едноименната серия.

Учебната система „Конечно!“ е предназначена за ученици от 5., 6. и 7. кл., започнали да изучават руски език във 2. кл. Тя е разработена с оглед на нуждите на българската образователна система, като е в пълно съответствие с учебното съдържание в новата учебна програма и е съобразена с Общата европейска езикова рамка за владеене на чужди езици.

Всяка една от трите части на учебно-методическия комплект съдържа:

- учебник (книжен вариант)
- интегрирана в учебника учебна тетрадка
- CD с текстове за слушане
- книга за учителя

¹ Tatyana Aleksieva, Evgeniya Kostova, Violeta Milanova. Konechno!: Ruski ezik za 5. klas. Izdatelstvo „Klet Balgariya“, Sofiya 2017. [Татяна Алексиева, Евгения Костова, Виолета Миланова. Конечно!: Руски език за 5. клас. Издателство „Клет България“, София 2017]; Tatyana Aleksieva, Evgeniya Kostova, Violeta Milanova. Konechno!: Ruski ezik za 6. klas. Izdatelstvo „Klet Balgariya“, Sofiya 2017. [Татяна Алексиева, Евгения Костова, Виолета Миланова. Конечно!: Руски език за 6. клас. Издателство „Клет България“, София 2017]; Tatyana Aleksieva, Evgeniya Kostova, Violeta Milanova. Konechno!: Ruski ezik za 7. klas. Izdatelstvo „Klet Balgariya“, Sofiya 2018. [Татяна Алексиева, Евгения Костова, Виолета Миланова. Конечно!: Руски език за 7. клас. Издателство „Клет България“, София 2018.]

- електронен учебник

Концепцията на „Конечно!“ залага на съвременните постижения на методическата наука и присъдружните ѝ полета, с които тя влиза в интердисциплинарен диалог. Учебните комплекти по най-ефективен начин реализират дейността с акцент върху развиването на комуникативната компетентност на учениците. Специално внимание заслужава националната ориентираност на серията – необходим (ако не и задължителен) подстъп особено в контекста на силните интерферентни влияния между генеалогично близките български език и руски, от една страна, а от друга, на межкултурната парадигма, която Н. Галскова и Н. Гез определят като «новата онтология на съвременното езиково образование» (Gal'skova, Gez 2006:52).

В **структурно** отношение първите две части на учебната система съдържат девет глобални теми, а третата – осем, като всяка тема търпи допълнително вътрешно делене на две подтеми. На всеки три теми рубриката «Повторение – мать ученья» дава възможност на учителя да осъществи контрол върху нивото на усвоените от учениците знания и умения. В началото на всеки урок са посочени целите (новите знания и комуникативните умения), а в последния, финализиращ глобалната тема, е разработено ученическо портфолио за валидиране на постигнатото по нея. Всеки урок стартира с текст (за четене или слушане), който презентира езиковия и речевия материал, предвиден за усвояване, като новите знания са поднесени на основата на речеви образци под формата на минидиалози.

ИЧИТАЕМ / ГОВОРИМ

Прочитай информация на сайта и отговор на въпроси.

Путеводитель по Петербургу

Санкт-Петербург – это великолепные дворцы и величественные соборы, сады и парки, каналы и мосты, удивительные белые ночи ...

Один из самых известных символов Петербурга – „Медный всадник“. Это первый памятник основателю города на Неве – Петру Первому. Его сделали по заказу Екатерины Второй. Пьедестал изготовлен из камня-скалы в виде

Если ты гуляешь по набережной Невы, обязательно сходи на Дворцовый мост. Это один из разводных мостов Санкт-Петербурга. Он особенно красив в сумерках, когда его освещают многочисленные огни фонарей. Неслучайно изображение

Структурообразуващ в учебните комплекти сегмент са широко представените задачи, прицелени в развиването на основните видове речева дейност особено (говорене, четене с разбиране, слушане, писане) или в комбинация (четене с разбиране и говорене; писане и говорене; слушане и говорене; четене с

разбиране и писане; слушане, четене с разбиране, говорене).

Постоянните рубрики («Русские друзья», «Дружим с грамматикой», «Развиваем умения», «Мои новые слова», «Грамматика как на ладони», «Мы детективы») и «навигационният блок» (шрифтовото разнообразие, информационните карета, цветовото оформление), равноделно апликирани в дизайна на трите части на учебниците, улесняват по един находчив начин учениците при ориентацията им в дейностите.

В съдържателно отношение серията «Конечно!» се отличава с богатство на включения учебен материал, промисленост при селектирането му и оригиналност в проиграването му.

При въвеждането на *граматичните теми* авторите са предвидили интерферентни влияния между родния за учениците български език и изучавания от тях руски. Граматичните явления са поднесени в стегната и достъпна форма (чрез диалози и кратки фрази) и подкрепени с множество примери, което подпомага запомнянето им. В края на всеки урок изучаваните граматични знания са обобщени в рубриката „Грамматика как на ладони“ под формата на миниграматичен справочник, представляващ компактни нагледни таблици с кратки пояснения.

Активната лексика и особено т. нар. безеквивалентни думи са семантизирани чрез множество цветни илюстрации, които спомагат усвояването на лексикалния «запас». Рядко среща форма на разкриване на

лексикалното значение, що се отнася конкретно до учебниците по руски език за средното училище, са включените в серията «Конечно!» забавни изображения и комикси, които освен обучаваща изпълняват и мотивираща функция. Активната лексика към всеки урок е обобщена в рубриката «Мои новые слова».

Разнообразните *теми и задачи* са поднесени в игрови и креативни форми като пъзели, лабиринти, главоблъсканици, гатанки, хумористични рисунки, комикси, ребуси, игро- и кръстословици.

1 Чем ты предпочитаешь заниматься на каникулах? Соедини фотографии с названиями.

ёздить на сафáри • занимáться скалолáзанием • спуска́ться в каньóн • загорáть на пля́же • ходить́ в похóд • рассмáтривать достопримечáтельности

ПИШЕМ / ГОВОРИМ

2 Что ты возьмёшь с собой в поездку? Запиши в тетради. Работай с соседом по парте. Куда он/она поедет, что возьмёт?

• фона́рик	• ра́нец	• полотёнце
• палáтка	• билéты	• планшéт
• спáльный мешóк	• со́лнечные очки́	• дéньги
• крем от со́лнца	• телеви́зор	• зóнтик

Текстовият корпус се характеризира със стилистично и жанрово разнообразие, като голяма част от него е дело на авторския колектив на учебната серия. Откъси от разкази на популярни руски автори, приказки, научно-популярни текстове, кулинарни рецепти, рекламни обяви, меню, програми, резюмета са само малка част от корпуса. Особено важно е да се подчертае автентичният характер на текстовете и съответствието им с възрастовите особености и интереси на учениците, което е в пряка връзка с развиването и усъвършенстването на комуникативната компетентност.

Привет, друзья!
В воскресенье я побывала на гуляньях в музее-заповеднике «Коломенское». Чего там только не было – и весёлые конкурсы, и игры, и ярмарка русских сувениров, и катание на ледяных горах.
Это был настоящий Ярмарочный городок с русскими избами, где каждому посетителю предлагали горячий чай из тульских самоваров, пироги и пряники с разной начинкой, блины с мёдом, ватрушки.
Праздник был связан с встречей Весны-Красны и проводами люты Зимы.
Весёлые скоморохи и сказочные герои развлекали гостей забавами и народными играми. Везде играли на гармошках и балалайках, пели частушки и народные песни.

Социокултурните знания и умения са органична част от учебната серия, като запознанството с руската култура започва още от първите уроци. Епизодичните персонажи в рубриката „Русские друзья“ „разиграват“

модели на социално поведение, характерни в ситуации на общуване сред подрастващите в Русия. Озвучените от носители на езика диалози позволяват на учениците да „видят“ изучаваната тема през погледа на своите руски връстници, адекватно да възприемат комуникативната ситуация, да разпознаят културните кодове в речта на носителите на езика, както и да „уловят“ съществените „сигнали“ на събеседника.

Обието от страноведска и културологична информация в текстовете, посветени на историята, традициите, географията, природата на Русия сякаш „потопя“ българския ученик в рускоезичния свят. А полагайки в съпоставителен план „родното“ и „чуждото“, авторите на учебния комплект по най-сполучлив начин реализират идеята за обучение в межкултурно общуване.

Проектните дейности, ситуирани в края на всяка тема, стимулират спектър от (личностни) умения. Интересните теми и разработените към тях задачи развиват практическия опит на учениците в общуването им с връстниците, познавателните им интереси, творческите им и комуникативни способности, критическото мислене. Особено показателни в това отношение са рубриките „Мы детективы“ и „Готовим проект“. Насърчавайки самостоятелното търсене и намиране на информация в

Мрежата, анализирането и практическото ѝ прилагане, първата рубрика е насочена към развиване на дигиталната компетентност. Втората рубрика залага на задачи (индивидуални и в екип), мотивиращи креативността, обменянето на идеи, инициативността и готовността за сътрудничество.

Учебната система «Конечно!» е еталон за това, че изучаването на руски език и култура може да носи добро настроение, удоволствие и интелектуално изкушение.

Библиография

Gal'skova, Gez 2006: Gal'skova, N. D., Gez, N. I. Teoriya obucheniya inostrannym yazykam. Lingvodidaktika i metodika. 3-ye izdaniye, stereotipnoye. Moskva: ACADEMIA, 2006. [Гальскова, Гез 2006: Гальскова, Н. Д., Гез, Н. И. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика. 3-е издание, стереотипное. Москва: ACADEMIA, 2006].